

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

školní rok 2023/2024

Mgr. Miroslav Weisz
ředitel SOU stavební, Opava
kontakt: miroslav.weisz@soustop.cz
tel.: 553 821 906, 604 506 300

1. ORGANIZACE A STRUKTURA PREVENCE

ředitel SOU stavební Opava: Mgr. Miroslav Weisz
telefon: 553 821 906, 604 506 300
e-mail: miroslav.weisz@soustop.cz

školní metodik prevence: Mgr. Natalie Raveane
telefon: 553 821 906, 734 762 992
e-mail: natalie.raveane@soustop.cz

výchovný poradce: Ing. Radka Pindurová
telefon: 553 821 906, 730 572 507
e-mail: radka.pindurova@soustop.cz

Třídní učitelé a ostatní pedagogové na škole: 23

Učitelé odborného výcviku: 21

Vychovatelé na DM: 3

Webové stránky školy: www.soustop.cz

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

SOU stavební bylo založeno v roce 1949, od roku 1967 je dislokováno v budovách na ulici Boženy Němcové 22 v Opavě, které jsou jeho majetkem. Škola má dlouholetou tradici a dobré jméno v samotném regionu severní Moravy a Slezska. Je jediným a nejstarším zařízením tohoto druhu v celém regionu Opavska, od svého vzniku zabezpečuje výchovu a výuku absolventů pro stavebnictví, což v obecnějším pojetí je oblast materiálů a výrobků pro stavebnictví, jejich zpracování do stavebního díla, potřebných pomůcek, náradí a mechanismů pro zhotovení díla, následně údržba, opravy a rekonstrukce stavebního díla. Tradice školy se vyznačuje vysokou kvalitou absolventů, kteří jsou žádáni podnikateli i podniky pro práce v klasických i moderních technologiích. Školu navštěvují žáci z celého opavského regionu i jiných okresů. Škola rovněž poskytuje žákům ubytování a zajišťuje celodenní stravování.

Počet žáků: cca 386

Počet tříd: 13

Počet oborů: tříleté učební obory – 7

čtyřleté studijní obory – 2

3. CO TO JE PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY

Preventivní program vychází z Vyhlášky č.72/2006 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhlášky 197/2016 Sb. a metodického doporučení MŠMT, č. j.: 21291/2010-28, který do prevence rizikového chování zařazuje konzumaci drog včetně alkoholu, kouření, kriminalitu, virtuální drogy a gambling, záškoláctví, šikanování a jiná násilí, rasismus, intoleranci apod.

Cílem programu je ve spolupráci s rodinou formovat takovou osobnost jedince, který je s ohledem na svůj věk schopen se v dané problematice orientovat, zkoumat ji, ptát se, dělat vlastní rozhodnutí, vážit si vlastního zdraví, organizovat si nakládání s volným časem, zvládat sociální dovednosti, schopnosti apod.

Cílovou skupinou tohoto programu jsou všichni žáci školy (důležité je zaměřit se na žáky nově přicházející do 1. ročníků). Nezbytné je nejen žáky otevřeně informovat o problematice sociálně patologických jevů ve společnosti, ale zejména se věnovat příčinám osvojování si negativních návyků a životních postojů.

Za velmi důležitou oblast považujeme prohlubování komunikačních dovedností mezi učitelem, rodiči a žáky, rozvíjení správných životních hodnot, posilování sebevědomí, sebeúcty a vzájemné úcty, řešení konfliktů, překonávání překážek a boj proti nuditě – smysluplné využívání volného času.

V současné době má naše škola cca 370 žáků. Jsou to absolventi všech typů základních škol. Problém, který nás stále tíží je vyšší absence, odchody ze školy, pozdní příchody do vyučování, skryté záškoláctví, zhoršení prospěchu apod. Možné příčiny těchto problémů mohou pramenit z nedostatečného zájmu o studium zvoleného oboru, málo sebekritické hodnocení žáků, nezodpovědné chování žáků ke svému dalšímu vzdělávání a také z nevhodného sociálního zázemí některých žáků.

4. NEJVĚTŠÍ RIZIKOVÉ FORMY CHOVÁNÍ NA NAŠÍ ŠKOLE

- záškoláctví (skryté záškoláctví)
- závislostní chování, netolismus, gambling
- drobná šikana, agrese, intolerance
- vandalismus
- podvodné jednání (falšování omluvenek, opisování při písemných pracích)
- rizikové sporty a rizikové chování v dopravě

S projevy rizikového chování se setkáváme snad na všech školách. Proto je třeba se preventivně připravit na řešení vniklých konkrétních problémových situací z hlediska spolupráce s lékaři, policií a rodiči. Je třeba je řešit racionálně, dle stanovených pravidel a pokynů.

Riziková místa: prostor šaten, prostory WC, prostor před budovou školy, prostor atria školy, prostor sportoviště sousedící s pozemkem školy.

5. PROBLÉMY A RIZIKA V OBLASTI PRIMÁRNÍ PREVENCE

- vysoká společenská tolerance k legálním drogám
- liberalizace drogové politiky
- prevence pouze ve škole, po skončení vyučování nekontrolovatelnost žáků
- podceňování primární prevence
- prevence jen ve školách, absence v rodinách
- absence pocitu zodpovědnosti za své zdraví a chování
- mobilní telefony, internet
- spolupráce s rodiči
- nedostatečné využití stávající legislativy a nedostatečná kontrola jejího dodržování

6. CÍLOVÉ SKUPINY PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ NA ŠKOLE

Tento dokument je zaměřen na všechny žáky naší školy, a to i na žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí, žáky se slabším prospěchem a žáky s některými poruchami učení a chování.

Žáci:

Naším cílem v oblasti prevence rizikového chování je vést žáky:

- k odpovědnosti za vlastní chování, sebeovládání, sebevzdělávání
- schopnost dělat samostatná a pokud možno správná rozhodnutí
- umět řešit problémy, popř. nalézt pomoc pro řešení problémů

- k negativnímu vztahu v návykových látkách
- být odolný vůči stresu a negativním vlivům z prostředí

Pedagogičtí pracovníci:

- registrovat signály o možném problému žáka, hledat příčiny a vhodné formy nápravy
- zajímat se o žáka, být otevřený komunikaci se žákem, rodiči a pedagogy při řešení problému
- spolupracovat s rodiči, s výchovnou poradkyní, školní metodičkou prevence, ředitelem školy, odbornými institucemi
- vzdělávání se v oblasti prevence rizikového chování
- kvalitní práce třídního učitele (empatie, důslednost, pozitivní klima třídního kolektivu, dodržování stanovených pravidel – prevence nekázně, násilí, šikany, úzká spolupráce s rodiči – mimořádné návštěvy školy mimo třídní schůzky, řešení a odstranění problémů žáka apod.)

Rodiče (vztah rodiny a školy):

- nejučinnější prevence je zdravá výchova v rodině a ve škole
- dbát na úzkou spolupráci rodičů a školy (předcházení negativním jevům, úspěšnost ve škole i v prevenci rizikového chování)

7. DLOUHODOBÉ A STŘEDNĚDOBÉ CÍLE

- ve výchovně vzdělávacím procesu zohledňovat individuální schopnosti žáků a brát zřetel na žáky sociálně znevýhodněné
- žáky i pedagogické pracovníky vzdělávat v problematice rizikových forem chování
- výchova ke zdravému životnímu stylu a péči o duševní zdraví
- rozvoj sociálních kompetencí
- zapojování žáků do školních preventivních aktivit
- dle potřeby zařazovat třídnické hodiny

- úprava ŠŘ, posilovat a vylepšovat psychosociální klima školy
- posilovat zdravé jádro všech třídních kolektivů
- snížit výskyt drobného násilí mezi žáky a zvýšení bezpečnosti žáků ve škole
- průběžně sledovat klima třídy a vytipovat žáky s problematickými vztahy
- naučit žáky využívat schránku důvěry
- posilovat důvěru v pedagogické pracovníky, ve výchovného poradce a školního metodika prevence
- funkční informační systém
- pravidelně rodiče informovat o prevenci rizikových forem chování na třídních schůzkách, nástěnce, internetových stránkách školy
- zefektivnit práci s problémovými žáky a prohloubit spolupráci s příslušnými institucemi a jejich pracovníky (s okresním metodičkou prevence, Pedagogicko-psychologickou poradnou, Městskou Policií Opava)
- vytváření atmosféry vzájemnosti, důvěry, respektu a bezpečí ve škole
- rozvíjet image naší školy na veřejnosti
- snažit se o otevřenou komunikaci mezi rodiči a školou (důvěra ve vztahu učitel – rodič)
- klást důraz na prevenci přímo v každodenním výchovně vzdělávacím procesu v jednotlivých předmětech (začlenění problematiky rizikového chování do svých tematických plánů – především učitelé humanitních předmětů)
- informovanost učitelů o dostupných seminářích s problematikou primární prevence – následné vzdělávání pedagogů v této oblasti
- snažit se o průběžné dosahování a plnění těchto cílů

8. KRÁTKODOBÉ CÍLE – AKTIVITY PODPORUJÍCÍ PRIMÁRNÍ PREVENCI

1. vytváření podmínek pro smysluplné využití volného času mládeže v rámci možností SOU – využívání prostor atrií školy pro streetball, využití herny stolního tenisu
2. v hodinách **občanské nauky a základech společenských věd**: – výuku skloubit s projektem „Jeden svět na školách“ týkající se rasismu, romské problematiky a minoritních skupin krizových oblastí ve světě, a to pomocí organizací jako je „Člověk v tísni“
 - připomenutí některých významných dnů v rámci prevence
 - právo jako minimum morálky (prevence šikany, kriminalita obecně, jiné formy rizikového chování, trestně právní odpovědnost)
 - filmové ukázky rizikového chování, např. Mezi stěnami, V síti...
 - besedy v rámci prevence (Policie ČR, Probační a mediační služba Opava, Věznice Opava, PPP Ostrava): právní vědomí a trestní odpovědnost, kriminalita mládeže, sexuální chování v dospělosti
 - interaktivní programy pro třídní kolektivy např. Elim, Eurotopia dle možností
 - zlepšování schopností řešit problémy, konflikty, stres, kritiku...
 - účast na soudních přelíčeních 3. a 4.ročníky (okresní soud Opava)
 - hlavní světová náboženství (historie, osobnosti, poznávání jiných kultur, migrace apod.) beseda o křesťanství v období Vánoc
 - návykové látky – jejich nebezpečnost, užívání, ztráta osobnosti, prevence závislostí, výchova k zodpovědnému chování, návykové látky a bezpečnost v dopravě (Městská policie Opava, Probační a mediační služba Opava)
 - prevence rizikového sexuálního chování – láska, sex, vztahy... (Webinář k HIV/AIDS)
 - dotazníková šetření týkající se problematiky návykových látek, klimatu a atmosféry ve třídách apod.

- konverzace v rámci vyučovacích hodin: témata týkající se duševního zdraví, obrazu fungující společnosti apod.)
 - učit se pravidlům asertivního chování
 - vývoj české ústavnosti (Občanský zákoník, Trestní zákoník a Trestní řád), posilování občanství, právní odpovědnost, základy pracovního práva
3. v hodinách **českého a cizího jazyka:**
- slohová cvičení (vypravování zaměřené na zkušenost s negativními jevy ve společnosti, charakteristika – poruchy osobnosti – zdravý obraz jedince vs. závislosti, agrese, kladné a záporné návyky, úvaha – zamyšlení nad lidmi, kteří se vyčleňují ze společnosti)
 - literatura (rebelové společnosti, prokletí básníci, generace beatníků – útěk od konzervativní společnosti apod.)
 - poznávání jiných kultur (možnost srovnání), konverzace na téma fungujících rodinných vztahů apod.
4. v hodinách **dějepisů:**
- objasnění pojmů – extremismus, rasismus, xenofobie, fašismus...
 - návštěva Osvětimi a Krakova – dle zájmu žáků
5. v hodinách **ICT:**
- kyberšikana, kybergrooming, kyberstalking, hoax, spam, zásady bezpečného používání internetu (sociální sítě...)
6. v hodinách **odborných předmětů:**
- poučení o BOZ před odbornými exkurzemi
 - důležitost pracovní kázně, dobrá pracovní morálka a zodpovědnost, nutnost ochrany životního prostředí, úklid pracoviště – vizitka každého zaměstnance
 - respektování BOZ na pracovišti – nebezpečí výbuchu, požáru...
7. v hodinách **tělesné výchovy a ekologie:**
- význam cvičení pro zdravý životní styl

- psychohygienu (předcházení stresům, zvládání stresových situací ...)
 - zdravotně orientovaná zdatnost (odmítání podpůrných prostředků)
 - tělesná a duševní hygiena (význam pohybu pro zdraví)
 - naučit žáky poskytnou první pomoc a orientovat se v integrovaném záchranném systému
 - účast v branné soutěži WOLFRAM v rámci POKOS (v rámci možností)
8. aktualizace a tvorba nástěnek informující žáky i návštěvníky školy o akcích, jichž se škola zúčastňuje a kde jsou naši studenti úspěšní (sportovní soutěže, reprezentace žáků...), ale i nabídka pro budoucí absolventy, vyhodnocení nejlepších žáků školy a třídních kolektivů dle prospěchu, předávání maturitních vysvědčení a výučních listů
 9. aktualizace propagačního panelu (nástěnky) - využívat jako informační zdroj pro žáky s „problémem“
 10. v průběhu školního roku organizovat aktivity v rámci výuky: školní výlety (spojit s návštěvou nějaké památky), exkurze, výstavy, besedy, koncerty...
 11. zapojení žáků do charitativních akcí, jako např. Srdíčkové dny, Český den proti rakovině, pomoc dětem onkologického oddělení motolské a olomoucké nemocnice (fond Sidus)
 12. školní parlament – spolupráce napříč ročníky, prostor pro zapojení žáků do organizace školy
 13. snížit počet zameškaných hodin hlavně z rodinných a osobních důvodů
 14. zajistit, aby žáci znali školní řád a důsledky jeho porušování
 15. klást důraz na spolupráci třídních učitelů i ostatních pedagogů s metodičkou prevence při řešení problémů
 16. včas odhalovat nežádoucí projevy chování žáků ve školním prostředí, podchytit problémy žáky a hledat nápravu jejich rizikového chování

17. Vzdělávání:

- průběžné vzdělávání metodičky prevence, výchovné poradkyně, popř. ostatních pedagogických pracovníků v rámci prevence rizikového chování
- poradenská činnost – konzultační hodiny v rámci prevence (žáci, pedagogové, rodiče...)
- poskytování včasné a účinné intervence při výskytu nežádoucích jevů
- 1x ročně proškolení všech pedagogických pracovníků k prevenci dle výběru

9. PROPAGACE MPP

Veškeré aktivity pořádané v rámci MPP budou pravidelně zveřejňovány na internetových stránkách školy, prostřednictvím třídních schůzek, při zasedání školního parlamentu, na poradách pedagogických pracovníků a na nástěnce v prostorách školy věnujících se problematice prevence rizikového chování, využití schránky důvěry... Rovněž celý koncept MPP obdrží všichni pedagogičtí pracovníci k prostudování v elektronické podobě.

10. SPOLUPRACUJÍCÍ ORGANIZACE A ODBORNÁ PRACOVNÍŠTĚ

Krajský úřad Ostrava

Úřad práce

Probační a mediační služba Opava

Policie ČR

Městská policie

Pedagogicko-psychologická poradna, Středisko výchovné péče

Kliničtí psychologové

Nízkoprahová zařízení – Elim, Eurotopia.CZ, KKC, Pod slunečníkem, Renarkon

V Opavě dne 30. 09. 2023

Vypracovala: Mgr. Natalie Raveane
školní metodik prevence